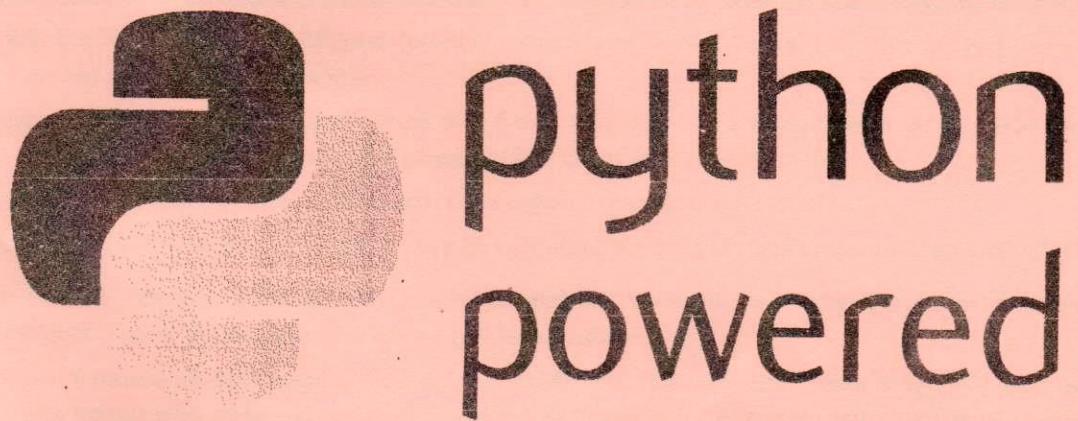
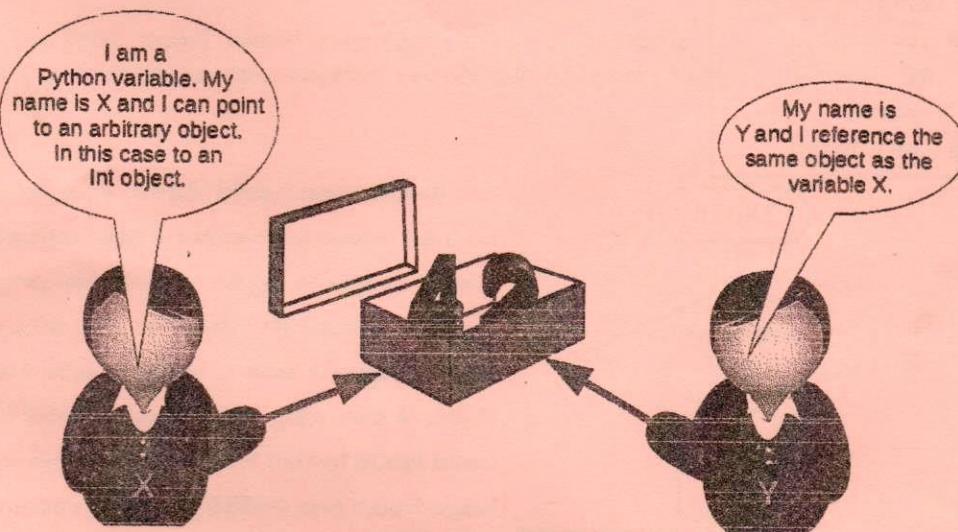

A/L ICT 2020-Revision


```
print("Hello, world!")
```


09 වන ඒකකය - Tute 02

ඡයිතාන් කුලලේඛන තාഴාව

(Python Programming Language)

Model Essay Questions / ආදර්ශ රචනා ප්‍රශ්න - II

Essay Questions / ආදර්ශ රචනා ප්‍රශ්න - II

- (i) ඔබ, දී ඇති නිවිලයක්, බිජ නිවිලයක් (positive integer) හෝ සූජ නිවිලයක් (negative integer) යන්න තීරණය කරන්නේ කෙසේ දැයු විස්තර කරන්න.
 - (ii) ඉහත (i) කොටසෙහි යෝජිත තුම්ය පාදක කර, දී ඇති නිවිලයක්, බිජ ද සූජ ද යන්න තීරණය කිවේ සඳහා වන ඇල්ගොරිතමයක් නිරූපණය වන ගැලීම් සටහනක් (flow chart) ගොඩ තැහැන්න.
 - (iii) ඉහත (ii) කොටසෙහි යෝජිත ගැලීම් සටහන විෂාජ ශේෂයට (pseudo code) භරවන්න.
 - (iv) ඉහත ඇල්ගොරිතමය ත්‍රියාවන තැව්ම් සඳහා පුදු පැයිතන් තුම්ලේඛයක් (Python program) යක්ෂ කර දක්වන්න.
- (i) ඔබ, දී ඇති නිවිලයක්, ‘බිජ නිවිලයක්’ (positive integer) හෝ ‘සූජ නිවිලයක්’ (negative integer) හෝ ‘අඟ අනු විම’ (zero) යන්න තීරණය කරන්නේ කෙසේ දැයු විස්තර කරන්න.
 - (ii) ඉහත (i) කොටසෙහි යෝජිත තුම්ය පාදක කර, දී ඇති නිවිලයක්, ‘බිජ නිවිලයක්’, ‘සූජ නිවිලයක්’, ‘අඟ අනු විම’ යන්න තීරණය කිවේ සඳහා එහි ඇල්ගොරිතමයක් නිරූපණය වන ගැලීම් සටහනක් (flow chart) ගොඩ තැහැන්.
 - (iii) ඉහත (ii) කොටසෙහි යෝජිත ගැලීම් සටහන විෂාජ ශේෂයට (pseudo code) භරවන්න.
 - (iv) ඉහත ඇල්ගොරිතමය ත්‍රියාවන තැව්ම් සඳහා පුදු පැයිතන් තුම්ලේඛයක් (Python program) යක්ෂ කර දක්වන්න.

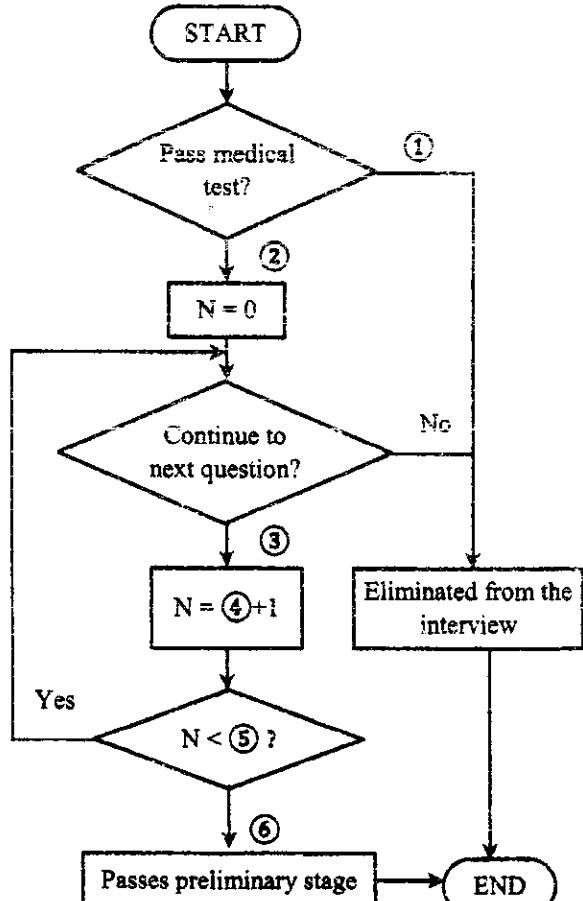
- (a) දී ඇති කොටුවෙහි දැක්වෙන පැයිතන් තුම්ලේඛය ප්‍රතිඵලය කුමත් ද?

- (b) ඉහත කොටුවෙහි සඳහන් පැයිතන් තුම්ලේඛයයේ break යන ප්‍රකාශනය තවදුවට continue යන ප්‍රකාශනය යෝජිතවන් අඟහැකි ප්‍රතිඵලය කුමත් ද?

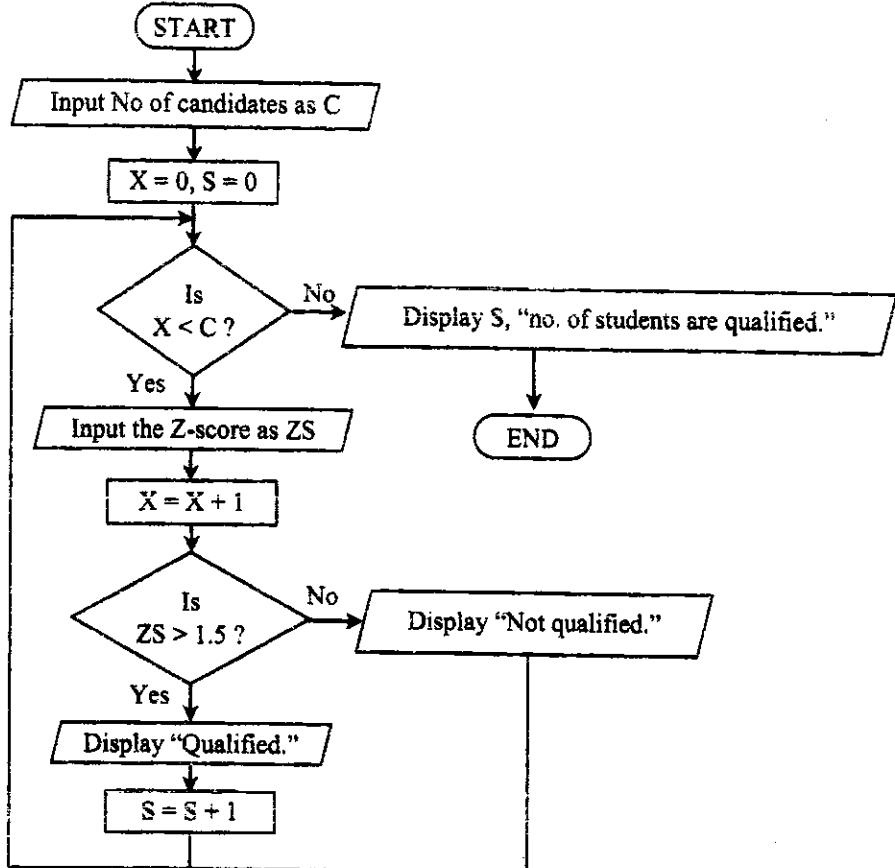
```
data = [10, 20, 40, 80]
for no in data:
    print (no, end=' ')
    if no > 30:
        break
    print (no, end=' ')
```

- (c) රැකියාවන් සඳහා සම්මුඛ පරිජායකට සහාය වන අයදුම්කරුවන් පළමු ව ගෙවාදා පරිජායකන් සමඟ විය යුතු අඟර, ඉන් අනුතුරුව සම්මුඛ පරිගායයේ දී අසඳු ලැබා වාරික ප්‍රත්‍යා පහත ම නිවිදීම් පිළිඳුරු සැපයීම ඇති අයදුම්කරුවන් අවශ්‍ය විවෘත පුදුසුකම් ලැබයි. ප්‍රත්‍යා පහත ම නිවිදීම් පිළිඳුරු සැපයීමට අසාහායන් විශ්‍යන් අවශ්‍ය විවෘත පුදුසුකම් නො ලැබයි. මෙම පිදියියට අදාළ රුපයේ සඳහන් ගැලීම් සටහනක් (flowchart) ①, ②, ③, ④, ⑤ යන ⑥ යන ජ්‍යාගා සඳහා පුදු පද අනුමුලිවෙනින් දියා දක්වන්න.

- (d) ඉහත ගැලීම් සටහන ඇල භාවිතා කර ඇති පාලන ව්‍යුහයක් (Control Structures) භාවිත කරන්න.

4. (a) ව්‍යුහගත ක්‍රමලේඛ හාජාවක (structured computer language) හාරික වන ප්‍රධාන ගැලීම පාලක ව්‍යුහ (Flow control structures) අනුකූල දක්වන්න.
- (b) පරිගණක ක්‍රමලේඛයේ දිනාරිකා කරනු ලබන ක්‍රමලේඛ හාජා පරිවර්තක මෘදුකාංග (Computer programming language translator software) වර්ග මෙහෙයා ඇති නිශ්චාරිතය පැහැදිලි කරන්න.
- (c) පහත යදහන් ගැලීම පාලක ව්‍යුහ හාරිකයෙන් Z-score ලක්ෂණ අනුව, විශ්වරිතයාල ප්‍රශ්නයට අන්තර්ජාලයේ අන්තර්ජාලයේ ප්‍රශ්නයෙන් තෝරීම යදහන් සකස් කරන ලද යදහන කළ ගැලීම සහභාගිත්ව (flow chart) අදාළ ව්‍යුහ සේවක (pseudo code) ලියන්න.

- (d) ඉහත ආල්ගොරිතමය ත්‍රියාවන නැංවීම යදහා ප්‍රාග්‍රැම්පික ක්‍රමලේඛයක් (Python program) සකස් කර දක්වන්න.
5. පහත කොට්ඨාසික යදහන් ප්‍රතින් ක්‍රමලේඛය, පරිභිලක (user) රිකින් තදෙනු ලබන විශය සංඛ්‍යාවක් (n) අනුරූප විශයයන්වල ලක්ෂණ අනුලත් කර ප්‍රතිඵාහය (output) ලෙස මූල්‍ය ලක්ෂණ සංඛ්‍යාව පහ සාමාන්‍ය ලක්ෂණ ලබා දෙන ලද නීරමාණය කර ඇත. පරිභිලක විකින් 0 හෝ එට අදු සංඛ්‍යාවක් ලෙස නී අය ලබාදුන් එට ක්‍රමලේඛය තැබ්වනිය යුතු ය. ක්‍රමලේඛයෙහි රියා රිකින් (syntax errors), සාර්කික දේශීල (logical errors) සහ විවෘතයෙහි දී ඇති වන අශ්‍රාක (runtime errors) යන සෙවක ප්‍රතිඵාහය ම ඇත. පෙළි අංක, ක්‍රමලේඛයෙහි කොටසන් හාඡාවනා අතර අදාළ යොමුව දක්වයි.
- ```

1 x = 0
2 total = 0
3 n = int(input("Enter no. of Subject:"))
4 if n <= 0:
5 print "Invalid no. of subject!"
6 else:
7 while x >= n
8 marks = int(input("Enter subject marks:"))
9 total = total + marks
10 x == x + 1
11 avg = total/x
12 print "Total Mark is %d" %total
13 Print "Average Mark is %.2f" %avg

```
- (a) ඉහත යදහන් කළ අශ්‍රාක සේවක පෙළි නම කර, එක රැකකි අශ්‍රාක දක්වන්න.
- (b) අන්තර්ජාල ප්‍රතිඵාහය ලබා ගැනීම යදහා, රුදුනා සේ අශ්‍රාක සිටිරදී කර ක්‍රමලේඛය නැවත ලියන්න. (ක්‍රමලේඛයට අදුනින් පෙළි රැකතු කිරීම යෝ ඉවත් කිරීමට ඔබට අවසර නැතු.)

6. (a) "Interpreter" හා "Compiler" යන පද යෙදුනුන.

(b) පළමු පරිපරාවේ පරිගණක සංසාධීත (first generation programming languages) සාක්ෂාත් තෙවන පරිපරාවේ පරිගණක සංසාධීත (third generation programming languages) දක්නට ලැබෙන සමාන අභ්‍යන්තර පදනම් කරන්න.

(c) එහි දැක්වෙන process\_data.py තීක්ෂණ ඇති පරින්‍ය තුම්බේ (python program) ගැනීමෙන්:

```

def readdata():
 datafile = open("marks.txt", "w")
 name = input("Enter name : ")
 m1 = input("Marks for Subject 1 : ")
 m2 = input("Marks for Subject 2 : ")
 m3 = input("Marks for Subject 3 : ")
 data = name + ", " + m1 + ", " + m2 + ", " + m3 + "\n"
 datafile.write(data)
 datafile.close()

def writedata():
 datafile = open("marks.txt", "r")
 record = datafile.readline()
 tot = 0
 avg = 0.0
 while record != '':
 info = record.strip("\n").split(",")
 tot = int(info[1]) + int(info[2]) + int(info[3])
 avg = float(tot / 3)
 print(info[0], info[1], info[2], info[3], tot, avg)
 record = datafile.readline()
 datafile.close()

readdata()

writedata()

```

- එහි තුම්බේයි built-in functions (සෙව සාක්ෂාත් කර ඇති ලිඛි) 4ක් පදනම් කරන්න.
- එහි තුම්බේයි methods (ක්‍රමකරිද වර්ග) 4ක් පදනම් කරන්න.
- එහි තුම්බේයි user defined functions (පරිශීලක තීක්ෂණ අරථ දක්වා ඇති ලිඛි) 2ක් පදනම් කරන්න.
- එහි තුම්බේයි සාක්ෂාත් කර ඇති විවෘත (variables) 4ක් උගායේ දක්වා ප්‍රතිඵලය (data types) සමඟ පදනම් කරන්න.
- එහි තුම්බේයි දක්ක ගෙවා වන ගොනුවෙහි නම ලියන්න. (name of file where data are stored)
- එහි දැක්වෙන ආදානවලට අනුව ලැබෙන ප්‍රතිඵලය ලියන්න.

Enter name : Sajith

Marks for Subject 1 : 40

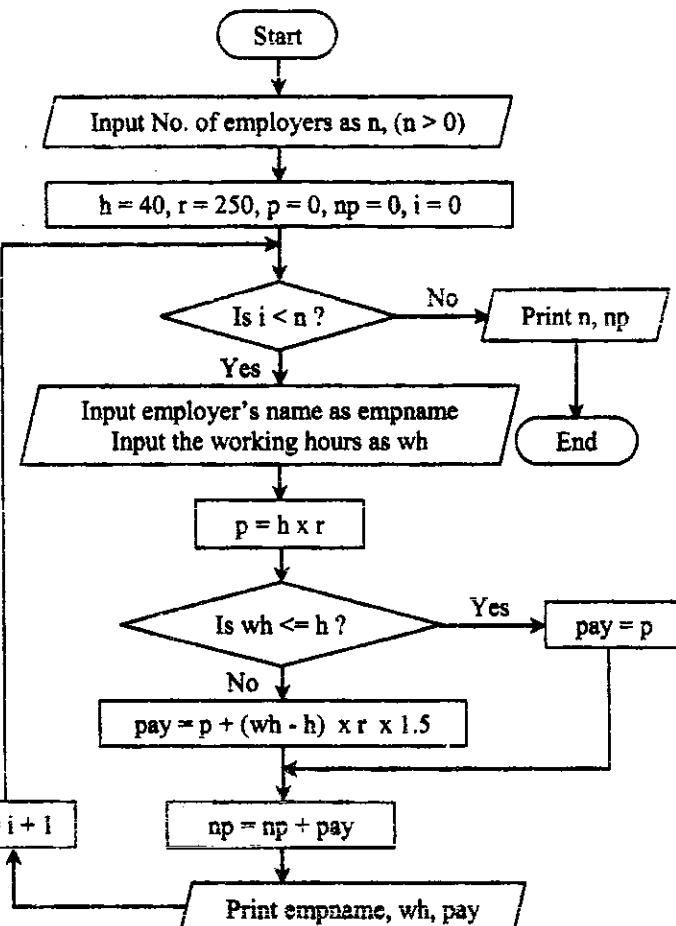
Marks for Subject 2 : 35

Marks for Subject 3 : 75

7. ආයතනයක සේවකයින්ගේ ( $n$  = number of employers) නම (empname = employer's name) සහ වැඩි කළ පැය ගණන (wh = working hours) කිවිට, එක් එක් සේවකයාගේ අදාළ වෙශනය (pay) යක්ස් කර, එවත් සඳහා වින වූ ප්‍රතිපාදනය (np = net payment) ගණනය කර පාරුණය (display) කිරීමේ ඇල්ගොරිතමය (algorithm), පහත ගැලීම් සටහන (flowchart) මගින් නිරූපණය කෙරෙ.

(a) එහත දී ඇති පිද්ධිය සඳහා පහත දැක්වෙන ගැලීම් සටහනෙහි සරක්යට අදාළ ව්‍යාපෘතිය (pseudo code) ලියන්න.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ගැලීම් සටහනෙහි සම්පූර්ණ අංශුකී<br/>සෙයුම් සඳහා පිළිගෙන ඇර්පි</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><i>Input No. of employers as n</i><br/>සේවකයින් ගණන ම ලෙස ආදානය කරන්න.</p> <p><i>Input name of the employer as empname</i><br/>සේවකයාගේ නම empname ලෙස ආදානය කරන්න.</p> <p><i>Input the working hours as wh</i><br/>වැඩි කළ පැය ගණන wh ලෙස ආදානය කරන්න.</p> <p><math>h =</math> යනියකට වැඩි කරන පැය ගණන (40 hours)</p> <p><math>r =</math> වැඩි කරන පැයකට සේවක මිල් (rate)</p> <p><i>Print - මිල්කාද කරන්න.</i></p> |



(b) පහත කොටුවෙන් සඳහන් පදනම් ක්‍රම්මල්බඳ ප්‍රතිඵානය (output) ලියන්න.

```

colors=['Red', 'Green', 'Blue']
colors.sort()
for color in colors:
 print (color, len(color))

```

- (c) පහත කොටුවෙන් සඳහන් විශ්‍යමය 5 හි ගණන විදව (multiplication table of 5) පාරුණය (print) කිරීම සඳහා උග්‍රහ ලද පැහැදිලි ක්‍රම්මල්බඳ ප්‍රතිඵානය (function). එය අද්‍ය සහිත බැඳීන් එය නිවැරදි කර දැක්වන්න.
- Def times(a)
For i In Range(1,13):
Print (a,' x ', i,' = ', a x i)
Times(5)
8. (a) පහත පාඨම් ගැලීම් භාවුන් විදුල් භාවිතයෙන් උග්‍රහ පෙළ සෞන්ය විදුල් ආයතනයේ "ICT" විසා නොරු තැබීම අනුමත, වියවිධාන ප්‍රවේශයට අවශ්‍යකයින් ක්‍රියිම සඳහා යක්ස් කරන ලද පහත සඳහන් කර ඇති A-ගැලීම් සටහනට (flow chart - A) අදාළ ව්‍යාපෘතිය (pseudo code) ලියන්න.
- (b) A-ගැලීම් සටහනෙන් නිරුපිත ඇල්ගොරිතමය ත්‍රියාස්ථික ක්‍රියිම සඳහා පදනම් ක්‍රම්මල්බඳ ප්‍රතිඵානය ලියන්න.
- (c) පහත දැක්වෙන B-ගැලීම් සටහනෙන් (flow chart - B) දැක්වෙන්නේ පාචලක පිළුන් නැව්‍යායමක් එක් එක් වයස කාඩ්විලට වෙන් ක්‍රියිම සඳහා යක්ස් ඇල්ගොරිතමයෙන් (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ලේඛලවලට අදාළ සිංහ පුරවන්න.

Start

Flowchart - A

Input No of candidates as C

$X = 0, S = 0$

End

Is  
X < C ?  
Yes

No  
Display S, "Number. of  
students are qualified for  
Engineering I & II."

Input the third subject as Sub

$X = X + 1$

Is  
Sub = "ICT" ?  
No

Yes  
Display "You can't apply  
for Engineering I & II."

Display "You can apply  
for Engineering I & II"

$S = S + 1$

Start

Count = 0

Flowchart - B

Input No of Student as N

Input Student's Name as SName  
and date of birth as DOB

$Age = 2014.01.01 - DOB$

Is Age < 13 ?  
Yes  
Register ...(1)... Under 13

No  
Is Age < 15 ?

Yes  
Register SName ...(2)...

No  
Is ...(3)... ?

Yes  
Register SName Under 17

No  
Register SName Under 19

Count = ...(4)... + 1

Is Count ...(5)... ?  
Yes  
Display "Registration was finished!"

No

End

9. (a) උසාහරණ සම්බන්ධ පහළ මට්ටමේ හා අභ්‍යන්තර පරිගණක ක්‍රමලේඛ යාපා අනුර වෙනාය සංඛ්‍යාන.
- Compare and contrast the low level and high level programming languages using examples.

- (b) source program සහ object program යන පද විස්තර කරන්න.

Describe term of source program and object program.

- (c) පහක දැක්වා පැමිතන් ක්‍රමලේඛයන් සියිලු නිවේද සංඛ්‍යා පරිගණක මූල්‍ය ප්‍රංශක ප්‍රංශා දරනාය කරයි.

The following python program is display all prime numbers in the particular range of integers.

```
c = 0
n = int(input("Enter the upper bound: "))
for m in range(2, n + 1):
 for x in range(2, m):
 if (m % x == 0):
 break
 else:
 # loop fell through without finding a factor
 c = c + 1
 print("%d. %d is prime number." %(c, m))
print("There are %d prime numbers between 2 and %d." %(c, n))
```

නම් ක්‍රමලේඛය යාරිකා කර ඇති පහක සඳහන් දී ලැයිස්තු කරන්න. / List the followings used in this program.

(i) ටිවලා / Variables

(ii) පෙර යෙකු කළ මූලික / Built-in Functions

(iii) කෘත්‍ය / Operators

(iv) මූල පද / එවන් කරන ලද පද / Keywords / Reserved Words

(v) ටිරිතා / Comments

(d) n නේ 9 ආදාය කරන්න නම්, උගෙන ප්‍රතිඵලය ලියන්න. / Write the output when input 9 for n.

(e) පහක දැක්වා ප්‍රතිඵලය දැනුමෙන ආකාරයට දී ඇති ක්‍රමලේඛය තැබූ නිවැරදි කර තැවත මියන්න.

Correct the errors in the python code given below and rewrite the code with suitable indent to produce following output.

```
Def Power(no)
print("Output")
For exp in (1,10)
Print no, '^', exp, '=', no * exp
power(2)
```

Output
2 ^ 1 = 2
2 ^ 2 = 4
2 ^ 3 = 8
2 ^ 4 = 16
2 ^ 5 = 32
2 ^ 6 = 64
2 ^ 7 = 128
2 ^ 8 = 256
2 ^ 9 = 512
2 ^ 10 = 1024

Model Essay Questions / මොදුල් රට්තා ප්‍රේම

- 10. (a)** Draw a flow chart, write a pseudo code and the Python code to read the name and index number of a student in a school and find the relevant house according to the following criteria and to print the index number, name and the house that he/she belongs.

පාහලක සිංහල අදාළක් විමෙ අංකය සහ නම ආදාළය කර මූලු/අද අයන් වන තීව්‍යය පහත දැක්වා ඇතුළත් සිංහල අදාළක් විමෙ අංකය, නම සහ අයන් වන තීව්‍යය මූලුය හිමිමට අදාළ ඇල්ගෝරිතමය සඳහා පූජු පැවත්තා ඇද එට අනුරූප ව්‍යුත ගැනීම සහ පහින් ගැනීම ලියන්න.

If the remainder of index number divide by 4 equals to

3, house is "Gemunu",

2, house is "Wijaya",

1, house is "Pearakum",

Otherwise, house is "Gajaba",

- (b)** Develop the above algorithm to find the houses of all the students in the school using WHILE loop.

ඉහත ඇල්ගෝරිතමය WHILE loop භාවිතයෙන් පායන්ලේ පියලු ම පිළුන්නේ තීව්‍ය සෙවීම සඳහා පැවත්තා.

- (c)** Develop the above algorithm to find the houses of all the students in the school using FOR-NEXT loop.

ඉහත ඇල්ගෝරිතමය FOR-NEXT loop භාවිතයෙන් පායන්ලේ පියලු ම පිළුන්නේ තීව්‍ය සෙවීම සඳහා පැවත්තා.

- 11. (a)** Draw a flow chart, write a pseudo code and the Python code to read the series of number and find the maximum number and the minimum number.

සංඛ්‍යා සුළු අඩු ස්ථිර විකාශනම භා කුඩාකම සංඛ්‍යාව සායා මූලුය හිමිමට අදාළ ඇල්ගෝරිතමය සඳහා පූජු ගැලීම සටහනක ඇද එට අනුරූප ව්‍යුත ගැනීම සහ පහින් ගැනීම ලියන්න.

- (b)** Develop the above algorithm to find the houses of all the students in the school using WHILE loop.

ඉහත ඇල්ගෝරිතමය WHILE loop භාවිතයෙන් පායන්ලේ පියලු ම පිළුන්නේ තීව්‍ය සෙවීම සඳහා පැවත්තා.

- (c)** Develop the above algorithm to find the houses of all the students in the school using FOR-NEXT loop.

ඉහත ඇල්ගෝරිතමය FOR-NEXT loop භාවිතයෙන් පායන්ලේ පියලු ම පිළුන්නේ තීව්‍ය සෙවීම සඳහා පැවත්තා.

- 12.** ඔබට මුද්‍රාලයකුගේ ගිරි ප්‍රේම්බ්‍රිංඩ් දේපෙය (BMI – Body Mass Index) ගණනය කර අදාළ විශ්‍රාත මූලුය හිමිම සඳහා පහින් තුම්පෙලයක් හිරිමාක කළ යුතු ව ඇතුළු පිළින්න. මුද්‍රාලයකේ බෙර කිලෝ/අයිල්ඩ් (Kg) ද උස යොන්ටි ත්‍රිත්වලින් (cm) ද මැනා ගනු ලබන අතර එවා කාන්තික අයන් (real values) ඕවි. ඔබ විසින් පහත පෙන්වා දී ඇති සම්කරණයට අනුව පිළුන්නේ BMI අංකය ගණනය කළ යුතු ය.

You have to write a Python program to record the BMI and relevant details (Body Mass Index) obtained by a person. Weight in kilograms and height in centimeters of the person should be measured which are real numbers. You should calculate the BMI as the following formula.

$$\text{BMI} = \text{Weight} / (\text{Height})^2 \quad \text{Where Height should be represented in meters.}$$

පහත දැක්වා ඇතා යොන්දේ පිළිවාට අනුව, සොයාගේ BMI අංකය අනුරූප ව මූලු/අද පිළින් ප්‍රාග්ධන මට්ටම්න් පවත්වා ගෙන යුතු බව පිළිවා ඇති ප්‍රාග්ධනය පාන යුතු ය.

The BMI value and the sentences indicating the optimum range of weight to be maintained of the student should be printed according to the following criteria.

If $\text{BMI} \geq 30$,

You are obese!!!

To obtain a normal body weight, you must lose between $<\text{lower limit}>$ and $<\text{upper limit}>$ Kgs.

